

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/54/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117206637
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117206637.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu: F. P., nar. XX.X.XXXX, bytom P. M. XXX/X, G., zastúpený Občianskym združením Právna pomoc poškodeným, so sídlom Janka Kráľa 12, Lipany, IČO: 50 951 947 p r o t i žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 1.380,56 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 16Csp13/2017 - 65 zo dňa 30.01.2018 takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.380,56 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. II. žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie ustanovením § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 2, 3, § 54 ods. 1, 2, § 40 ods. 1, § 44 ods. 1, 2, § 107 ods.1,2, § 39, § 451 ods. 1, 2, § 456 a § 39, § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka na ustanovení § 2 písm.a/, § 3 ods. 1, 2 a § 4 ods. 1, 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade z dokazovania vyplýva, že výška RPMN bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalovaného (100,53 %) a iná v akceptácii žalobcom (88,40%). Je pritom bezvýznamné, že ide o zmenu pre spotrebiteľa výhodnú, keďže rozhodujúci je záver o tom, či vznikla platná dohoda o RPMN. S poukazom na citované ustanovenie § 44 ods. 2 vetu prvú OZ totiž v dôsledku tejto zmeny RPMN je potrebné vyjadrenie žalovaného v zmluve považovať za nový návrh, ktorý by však žalobca musel písomne akceptovať, k čomu však nepochybne nedošlo. Neplatné dojednanie RPMN spôsobuje absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. K totožnému právnenému záveru dospel aj Krajský súd v Žiline v rozsudku 6Co 211/2014 zo dňa 29.5.2014. Uzavretú zmluvu o revolvingovom úvere súd považoval za zmluvu spotrebiteľskú, keďže žalovaný ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalobcovi ako fyzickej osobe, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z formy a obsahu zmlúv, je zrejmé, že sa jedná o tzv.„formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalovaný už pripravený a dopisoval do nich iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobcu, ktorý obsah zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť, ani neovplyvnil. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Nakoľko ide bezpochyby o zmluvu spotrebiteľskú, nedôvodná bola preto námietka žalovaného vo vzťahu k miestnej nepríslušnosti. Súd prvej inštancie teda považoval za dôvodný návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia z predmetného úveru. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované, ako už bolo uvedené, v § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001

Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a medzi nimi pod písm. g) je ročná percentuálna miera nákladov. K výške bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie uvádza, že suma 1.380,56 eur predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú žalobca zaplatil žalovanému a výškou skutočne poskytnutého úveru (3.040,56 eur - 1.660 eur).

4. Súd prvej inštancie sa zároveň zaoberal aj námietkou premlčania. Konštatoval, že pri bezdôvodnom obohatení musí súd prihliadať v zmysle citovaného § 107 ods. 1 a 2 OZ tak na uplynutie subjektívnej lehoty (dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil) ako aj objektívnej lehoty (tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo). Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu lehotu tak súd má za to, že žalovaný ako nebankový subjekt dlhodobo poskytujúci úvery (vrátane úverov spotrebiteľských) vo veľkom rozsahu má povinnosť poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Zmluvy o spotrebiteľských úveroch uzatváraných žalovaným (vrátane predmetnej zmluvy o úvere) sú formulované žalovaným ako dodávateľom, a preto žalovaný zodpovedá za ich obsah a za to, aby boli v súlade s kogentnými ustanoveniami právnych predpisov. Súd tak námietku premlčania vznesenú žalovaným vyhodnotil ako nedôvodnú.

Objektívna premlčacia lehota plynie od vzniku bezdôvodného obohatenia t.j. v danom prípade od úhrady žalobcu žalovanému. Súd však zastáva názor, že v danom prípade je potrebné vychádzať z desaťročnej premlčacej lehoty. Žalovaný má totiž v predmete činnosti poskytovanie úverov a preto sa vyžaduje, aby dodržiaval príslušné právne normy vzťahujúce sa na ich poskytovanie. Žalovaný preto minimálne musel byť uzrozumený s tým, že pokiaľ v úverovej zmluve neuviedol obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú citované v tomto rozsudku napriek tomu, že musel si byť vedomý toho, že ide o spotrebiteľa a nebude môcť od žalobcu žiadať úroky a iné poplatky a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený. Minimálne teda na jeho strane išlo o nepriamy úmysel získať majetkový prospech. Keďže posledné úhrady boli vykonané v roku 2010, desaťročná premlčacia lehota uplynie až v r. 2020. Zároveň poukázal aj na konkrétne rozhodnutia Krajského súdu v Prešove.

5. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie medzi žalobcom a žalovaným podľa ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní proti žalovanému plne úspešný, avšak žiadne trovy nežiadal, žalovaný nebol v konaní úspešný, preto súd rozhodol tak, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

6. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zmeniť, žalobu zamietnuť alebo eventuálne vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil si nárok na náhradu trov právneho zastúpenia aj v odvolacom konaní. Napadal postup súdu a závery, ktorými vyhodnotil súd prvej inštancie uplatnenú námietku premlčania. V konaní nebola dokázaná žiadna skutočnosť, že k bezdôvodnému obohateniu došlo a že k nemu došlo úmyselne. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove, č.k. 23Co/57/2016 - 55 a na rozhodovaciu prax iných súdov, a to Krajského súdu Banská Bystrica, sp.zn. 14Co/530/2015 a Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 5Co/516/2015. Žalovaný zároveň napadal aj záver uvádzaný súdom prvej inštancie, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje údaje o RPMN, tento záver odporuje priebehu konania, kedy napríklad žalovaný na preukázanie správnosti údajov RPMN uvedeného v zmluve predkladal rozpis postupu pri používaní vzorca RPMN. Žalovaný napadal aj záver súdu o tom, že nedošlo k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere, pretože medzi návrhom a uzavretím zmluvy a prijatím sú rozdiely v údajoch RPMN. Určenie podstatných zložiek právneho úkonu pre úverovú zmluvu vyplýva z § 493 Obchodného zákonníka. Podstatnými náležitosťami zmluvy je dohoda o úvere, záväzok tieto prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Z toho vyplýva, že pre vznik úverovej zmluvy primárne žiadna dohoda o RPMN, aj keby bola reálne možná, nie je potrebná. Napokon z § 4 Zákona č. 258/2001 Z.z. vyplýva, že ak zmluva neobsahuje RPMN, potom zmluva nie je neplatná. Preto žalovaný tvrdí, že v konaní pred súdom prvej inštancie neboli dokázané žiadne skutočnosti, v zmysle ktorých by súd mohol dospieť ku konkrétnemu záveru o neuzavretí zmluvy. To, že RPMN sa objektívne dohodnúť nedá, vyplýva v prvom rade z právnej úpravy a tiež zo súdnej praxe. Zákon č. 258/2001 Z.z. ani iný právny predpis neurčujú, že údaje o RPMN bude dohodnutý. Ak súd prvej inštancie uviedol, že tento údaj medzi stranami dohodnutý nebol, potom by v prvom rade mal zdôvodniť, že tento údaj sa dá dohodnúť. Toto v napadanom rozsudku chýba. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru žiadny návrh RPMN neobsahuje. Uvádza sa v nej len údaj o predpokladanej RPMN, preto žalovaný napáda, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku o vzniku zmluvných vzťahov. Tvrdenie ohľadom dohody o údajoch RPMN potvrdil aj Krajský súd v Prešove v uznesení sp.zn. 3Co/106/2016 zo dňa 03.11.2016, z

ktorého žalovaný citoval. Ak teda súd prvej inštancie dospel k tomu, že k neuzavretiu zmluvy došlo z dôvodu rozdielných údajov RPMN, potom ide o nesprávny a nezákonný záver. Údaj RPMN bol uvedený do každej zmluvy v čase jej uzavretia, tak ako to vyžaduje zákonná úprava. Táto skutočnosť teda nie je zákonným dôvodom preto, aby súd mohol žalobe vyhovieť. Právne odôvodnil svoje odvolanie žalovaný ustanovením § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ CSP.

7. Odvolanie bolo zaslané zástupcovi žalobcu na vyjadrenie, vyjadrenie súdu doručené nebolo.

8. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, ale to iba z dôvodu postupu súdu, ktorými vyhodnotil uplatnenú námietku premlčania vo vzťahu k uplynutiu subjektívnej lehoty na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia.

9. Podľa ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

10. Súd prvej inštancie konštatuje, že pri bezdôvodnom obohatení musel prihliadať v zmysle ust. § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, tak na uplynutie subjektívnej lehoty, teda 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, ako aj k objektívnej lehote, teda 3 roky, ak ide o úmyselné obohatenie, 10 rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu lehotu, tak má za to, že žalovaný ako nebankový subjekt dlhodobo poskytujúci úvery vo veľkom rozsahu, má povinnosť poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Zmluvy o spotrebiteľských úveroch uzatvárané žalovaným sú formulované žalovaným ako dodávateľom, a preto žalovaný zodpovedá za ich obsah a za to, aby boli v súlade s kogentnými ustanoveniami právnych predpisov. Preto súd prvej inštancie námietku premlčania vznesenú žalovaným vyhodnotil ako nedôvodnú. V bode 30. odôvodnenia rozsudku sa znova zaoberá objektívnou premlčacou lehotou, ktorá plynie od vzniku bezdôvodného obohatenia, t.j. v danom prípade od úhrady žalobcu žalovanému. Zároveň súd prvej inštancie vysvetlil, že zastáva názor, že v danom prípade je potrebné vychádzať z 10-ročnej premlčacej lehoty, pričom konštatuje, že posledné úhrady boli vykonané v roku 2010, teda 10-ročná premlčacia lehota uplynie v roku 2020. Uvedenú skutočnosť žalovaný v svojom odvolaní rozporuje. Zároveň rozporuje i otázku, či bola alebo nebola uzavretá riadna zmluva, keď v bode 22. rozhodnutia súd prvej inštancie konštatuje, že s poukazom na ust. § 44 ods. 2 vetu prvú Občianskeho zákonníka v dôsledku zmeny RPMN je potrebné vyjadrenie žalovaného v zmluve považovať za nový návrh, ktorý by však žalobca musel písomne akceptovať, k čomu však nepochybne nedošlo. Zároveň konštatuje, že neplatné dojednanie RPMN spôsobuje absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľom úvere.

11. Tak, ako konštatoval odvolací súd vyššie, žalovaný namietal nesprávne právne posúdenie veci z dôvodu neakceptácie námietky premlčania. Vo vzťahu k uvedenej skutočnosti a k tomu, čo odvolací súd konštatoval vyššie, odvolací súd uvádza, že otázka zachovania subjektívnej lehoty na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia ostala nezodpovedaná.

12. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 220 CSP. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia.

13. Z ustanovenia § 220 ods. 2 CSP vyplýva, že v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

14. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje

spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 CSP dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutia dovoľuje stranám sporu posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej.

15. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia strane sporu odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

16. Keďže vydanie nepreskúmateľného rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanému aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nie je možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods.1 písm. b) CSP rozsudok zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

17. Úlohou súdu prvej inštancie bude sa riadne zaoberať vznesenou námietkou premlčania vo vzťahu k naplneniu subjektívnej lehoty na podanie žaloby v danej veci. Zároveň svoje závery v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 220 ods. 2 CSP riadne odôvodniť.

18. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP.

19. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného v otázke 10- ročnej premlčacej lehoty odvolací súd odkazuje na svoju rozhodovaciu prax i to, že právny názor o 10- ročnej premlčacej lehote bol už vyslovený vo viacerých súdnych rozhodnutiach v typovo obdobných sporoch aj v senáte 5Co, preto pri zachovaní subjektívnej premlčacej doby sa záver súdu prvej inštancie javí ako vecne správny. Zároveň k ďalšej odvolacej námietke žalovaného, čo sa týka uzatvárania RPMN a režimu Obchodného zákonníka vo vzťahu k podstatným náležitostiam zmluvy, odvolací súd uvádza, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, kde súd prvej inštancie správne v bode 9., 10. a 11. odôvodnenia rozsudku uviedol ustanovenia, ktoré pri uzatváraní takejto zmluvy platia. Zároveň, záver súdu prvej inštancie, že neplatné dojednanie RPMN spôsobuje absenciu povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa javí ako vecne správny vzhľadom na rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, preto táto odvolacia námietka žalovaného sa javí ako nedôvodná.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.